

Nový akční plán pro unii kapitálových trhů

Informační podklad ke sdělení Unie kapitálových trhů
pro občany a podniky - nový akční plán

Podklad k dokumentu Rady č. 11064/20
listopad 2020
zpracovala: Daša Smetanková

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 6
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 6
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 7

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:

ŘADA: DOKUMENTY EU

Název: Nový akční plán pro unii kapitálových trhů

Zpracovala: Smetanková, D.

Číslo: Podklad k dokumentu č. 11064/20

Datum: listopad 2020

Klíčová slova:

Unie kapitálových trhů; Capital market union; akční plán; CMU

Typ řady: interní

První vydání řady: říjen 2004

Frekvence vydání řady: nepravidelná

Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ

Jazyk: CZ

Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Unie kapitálových trhů pro občany a podniky
- nový akční plán

KOM(2020) 590 v konečném znění, kód Rady 11064/20

- **Právní základ:**

Dokument informační povahy.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

1. 10. 2020

- **Procedura:**

Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 3. listopadu 2020, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 5. listopadu 2020 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.

- **Odůvodnění a předmět:**

[Sdělení Komise – Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán](#) předkládá Komise s cílem posílení unie kapitálových trhů. Navazuje na již představená opatření a předchozí akční plán, přičemž nový akční plán má zejména zajistit zotavení hospodářského poklesu způsobeného koronavirovou krizí. Pro oživení ekonomiky je totiž důležitý přístup SME k zdrojům financování, čemuž by předložený akční plán měl napomoci. Zároveň mají integrované a posílené kapitálové trhy podpořit ekologickou a digitální transformaci Evropy, zvýšit inovace a konkurenceschopnost.

Unie kapitálových trhů (Capital Market Union, dále jen „CMU“) představuje vytvoření skutečně jednotného trhu s kapitálem na celém území EU tak, aby mohly investice a úspory proudit všemi členskými státy bez překážek. [První akční plán pro Unii kapitálových trhů](#) přijala Komise již v roce 2015. V roce 2017 zveřejnila Komise [přezkum akčního plánu CMU v polovině období](#). Dosud bylo přijato 12 ze 13 představených opatření, avšak některá v méně ambiciózní podobě. Jak však Komise uvádí, CMU není možné dokončit jedním dokumentem, je to složitý a postupný proces odstraňování překážek, které brání volnému pohybu kapitálu.

Vytvoření skutečné CMU může urychlit oživení ekonomiky EU po koronavirové krizi. Drobné rychlé změny reagující na krizi s cílem podpořit investice a financování ekonomiky představila Komise jako součást strategie pro oživení již v červenci v rámci balíku legislativních dokumentů „[Oživení kapitálových po pandemii covid-19](#)“. Komise přislíbila zveřejnění širšího akčního plánu CMU v září. **V představeném akčním plánu se Komise zavazuje připravit 16 nových opatření.**

Komise poukazuje na to, že **vytvoření skutečné CMU může přispět k hospodářskému oživení po koronavirové krizi**, jelikož nejdůležitějším zdrojem financování oživení bude financování finančními

trhy. To se týká např. financování [plánu obnovy a oživení](#), ale také financování podpory hospodářství obcemi, vládami nebo regiony a mobilizace investic do podnikatelského sektoru včetně malých a středních podniků (dále jen „SME“). CMU může také pomoci **mobilizovat a směřovat investice do ekologické a digitální transformace**. Má význam rovněž pro **vytvoření inkluzivnějšího a odolnějšího hospodářství a společnosti** (např. také při řešení problému stárnutí obyvatelstva). Může pomoci **zvýšit inovace a konkurenceschopnost** nebo podpořit **silnější mezinárodní úlohu eura**.

- **Obsah a dopad:**

Představený nový akční plán přináší závazek Komise připravit 16 opatření směřujících k dosažení tří hlavních cílů:

1. zlepšit přístup podniků k financování, a tím podpořit ekologické, digitální, inkluzivní a odolné hospodářské oživení;
2. vytvořit ještě bezpečnější prostor pro investice a úspory v rámci evropské CMU;
3. vytvořit skutečně jednotný kapitálový trh integrací vnitrostátních kapitálových trhů.

Opatření na podporu ekologického, digitálního, inkluzivního a odolného hospodářského oživení zlepšením přístupu podniků k financování

1. **vytvoření celounijní platformy** (jednotné evropské přístupové místo) poskytující investorům bezproblémový **přístup k podnikovým informacím týkajícím se financí a udržitelnosti**;
 - Cílem je umožnit snadnější propojení přeshraničních podniků a investorů, snížit investorům náklady a rozšířit jejich počty.
2. **zjednodušení pravidel pro kótování na veřejných trzích**;
 - Cílem je podpořit a diverzifikovat přístup SME a inovativních podniků k financování snížením nákladů procesu kótování na veřejných trzích.
3. **přezkum legislativního rámce pro evropské fondy dlouhodobých investic (ELTIF)**;
 - Cílem je nasměrovat dlouhodobější financování do podniků a infrastrukturních projektů přispívajících k inteligentnímu, udržitelnému a inkluzivnímu růstu.
4. **odstranění regulačních překážek bránících pojišťovnam provádět dlouhodobé investice** (při zachování ochrany pojistníků); zajištění vhodného **obezřetnostního zacházení s dlouhodobými investicemi bank** do vlastního kapitálu (ekvity) SME; posouzení možných způsobů **podpory bank a finančních společností** v činnostech souvisejících s **tvorbou trhu**;
 - Cílem je rekapitalizace struktur financování ve prospěch vlastního kapitálu a podpora obnovy rekapitalizace podniků, pro kterou je důležitá motivace institucionálních investorů k provádění dlouhodobějších investic.
5. **posouzení výhod a proveditelnosti zavedení požadavku na banky, aby nasměrovaly SME, jimž odmítly žádost o úvěr, na poskytovatele alternativního financování**;
 - Cílem je pomoci ušetřit SME náklady na hledání alternativního financování v případě odmítnutí financování bankou.
6. **přezkum stávajícího regulačního rámce pro sekuritizaci**;

- Přezkum bude proveden s cílem rozšíření sekuritizačního trhu tak, aby se zvýšila schopnost bank poskytovat úvěry podnikům zejména SME.

Opatření, která umožní z EU vytvořit ještě bezpečnější místo pro dlouhodobé soukromé úspory a investice

7. posouzení proveditelnosti **vytvoření evropského rámce pro finanční kompetence**; posouzení možnosti požadovat po členských státech **podporu vzdělávacích opatření v oblasti finančního vzdělávání** týkajícího se zejména odpovědného a dlouhodobého financování;
 - Cílem je posílení finanční gramotnosti a důvěry v kapitálové trhy, které by vedlo k možnému navýšení účasti investorů na kapitálových trzích, jelikož míra individuálních úspor je v EU jedna z nejvyšších na světě, ale účast na kapitálových trzích zůstává velmi nízká.
8. **posouzení pravidel použitelných v oblasti pobídek a zveřejňování informací** a případně navržení změn stávajícího **právního rámce umožňujícího retailovým investorům získat nestranné poradenství** a jasné informace o produktech; snížení nadbytečného množství informací pro zkušené retailové investory; **zlepšení úrovně odborné kvalifikace finančních poradců v EU** a posouzení proveditelnosti zavedení celoevropské značky pro finanční poradce;
 - Cílem je nadále zachovat ochranu retailových investorů, ale nezatěžovat ty zkušené množstvím zbytečných informací. Zároveň chce EU přispět ke zlepšení a sjednocení úrovně finančních poradců.
9. vytvoření **přehledů důchodových ukazatelů**; rozvoj **osvědčených postupů** pro vytvoření systémů **evidence důchodů jednotlivců**; zahájení studie vedoucí k **vytvoření osvědčených postupů pro plány zaměstnaneckého penzijního pojištění**;
 - Vytvoření přehledů důchodových ukazatelů má za cíl usnadnit sledování přiměřenosti důchodů v členských státech a poskytnout komplexnější pohled na přiměřenost důchodových systémů a povzbudit k řešení případných nedostatků.
 - Systémy evidence důchodů jednotlivců umožní každému mít přehled o jeho budoucích důchodových příjmech.
 - Cílem studie je zjistit, jak nejlépe motivovat jednotlivce k využívání doplňkového důchodového spoření nebo investování v různých formách.

Opatření, která mají integrovat vnitrostátní kapitálové trhy do skutečně jednotného trhu

10. **společný standardizovaný celounijní systém úlev na srážkové dani** u zdroje;
 - Cílem je snížit náklady přeshraničních investorů a zabránit daňovým podvodům.
11. přijetí legislativní nebo nelegislativní iniciativy zajišťující **minimální harmonizaci nebo větší konvergenci insolvenčního práva** týkajícího se **nebankovních společností**; posouzení způsobů **zlepšení výkaznictví umožňujícího pravidelné posuzování účinnosti vnitrostátních režimů vymáhání úvěrů**;
 - Cílem je snížit překážky pro přeshraniční investice spočívající ve výrazných rozdílech mezi vnitrostátními insolvenčními režimy. Harmonizace určitých oblastí insolvenčních pravidel by mohla posílit právní jistotu.

12. zvážení zavedení definice „akcionáře“ na úrovni EU; další vyjasnění a harmonizaci pravidel upravujících interakci mezi investory, zprostředkovateli a emitenty; posouzení vnitrostátních překážek využívání digitálních technologií v této oblasti;
 - Cílem je usnadnění přeshraničního zapojení investorů do výkonu práv ve společnosti.
13. zvážení potřeby změny pravidel, podle nichž mohou centrální depozitáře cenných papírů poskytovat služby přeshraničního depozitáře, a fungování přeshraničního pasu centrálních depozitářů cenných papírů;
 - Cílem je zlepšení služeb přeshraničního vypořádání v EU.
14. vytvoření efektivní a komplexní obchodní služby poskytování konsolidovaných obchodních informací pro kapitálové nástroje a nástroje kapitálového typu;
 - Cílem je přinést integrovanější pohled na obchodování v EU díky konsolidaci obchodních informací a zlepšení transparentnosti cen napříč obchodními systémy.
15. posílení rámce pro ochranu a usnadnění investic v EU;
 - Cílem je posílení důvěry investorů v přeshraniční investice, a tím zvýšení jejich motivace k investování přes hranice.
16. posílení jednotného souboru pravidel pro kapitálové trhy posouzením potřeby další harmonizace pravidel EU a sledováním pokroku při sblížování dohledu; posouzení dopadu/vlivu případu Wirecard na regulaci kapitálových trhů;
 - Ve čtvrtém čtvrtletí 2021 zhodnotí Komise pokrok a zváží navržené opatření pro silnější koordinaci dohledu nebo přímý dohled ze strany evropských orgánů dohledu.
 - Cílem je zajistit skutečně rovné podmínky pro všechny prostřednictvím integrovaného a sladěného dohledu.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR v obecné rovině podporuje projekt, resp. cíle unie kapitálových trhů. K jednotlivým iniciativám však zaujímá různá stanoviska. Vláda souhlasí např. s opatřeními podporujícími přechod k udržitelné ekonomice, investice do ekvity nebo retailové investice (za předpokladu dostatečné ochrany investorů). Za nejdůležitější cíl CMU považuje vláda ČR podporu alternativních zdrojů financování podniků, zejména SME. Zdrženlivý až negativní postoj zaujímá k problematice sekuritizace a případné úpravě evropského systému dohledu nad finančním trhem. Zdrženlivá je také vůči harmonizaci insolvenčního práva. U finančního vzdělávání nebo u systému úlev na srážkové dani u zdroje upozorňuje vláda ČR na možnou nadbytečnost těchto opatření, jelikož se jedná o již existující iniciativy Komise nebo jiných organizací (OECD).

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se sdělení nachází v přípravné fázi. Přiděleno bylo výboru pro hospodářské a měnové záležitosti (ECON) jako gesčnímu výboru. Dále se jím bude zabývat rozpočtový výbor (BUDG), výbor pro zaměstnanost a sociální věci (EMPL), výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI), výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO), výbor pro regionální rozvoj (REGI) a výbor pro právní záležitosti (JURI).

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 18. listopadu 2020 a usnesením č. 382 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1129, pokud jde o prospekt EU pro oživení a cílené změny pro finanční zprostředkovatele, s cílem napomoci oživení po pandemii covid-19 /kód Rady 9947/20, KOM(2020) 281 v konečném znění/;
2. **bere na vědomí** rámcovou pozici vlády k citovanému dokumentu.